EEN BOEK LEES JE NOOIT ALLEEN

20 jaar Boekenbende aan Huis in Brussel

Foto Louise Sahabo

EEN BOEK LEES JE NOOIT ALLEEN

20 jaar Boekenbende aan Huis in Brussel

Redactie: Stijn Callewaert, Fleur De Meyer, Anne Tissen

INHOUDSTAFEL

Voorwoord 04
Er was eens… 06
Een boek lees je nooit alleen 22
En ze lezen nog lang en gelukkig… 36
Dankwoord 42
Colofon 44

VOORWOORD

Lezen lijkt een evidentie, maar dat is het niet voor iedereen. Lezen is een complexe vaardigheid die we van kindsbeen onder de knie moeten krijgen. De basisschool speelt daar een cruciale rol in. Maar kinderen leren niet alleen in de klas. De thuiscontext, de sportclub, de jeugdbeweging, het buurthuis, of het speelplein zijn minstens even essentieel voor hun brede (taal)ontwikkeling. Ook de bibliotheek heeft een belangrijke plaats in die ontwikkeling door taal en verhalen aan te reiken.

Bibliotheken verlagen de drempel tot lezen en literatuur en zijn open ontmoetingsplaatsen in de stad. Bibliotheken zijn al lang geen stoffige instellingen meer die wachten tot de bezoekers tot bij hen komen. De Brusselse bibliotheken zijn zich ten volle bewust van hun maatschappelijke taak en betekenis en vullen die rol in.

Het twintigjarige bestaan van de Boekenbende aan Huis is daar het sprekende bewijs van. De Boekenbende aan Huis geeft gezinnen al twintig jaar een duwtje in de rug om verhalen en boeken thuis een plaats te geven. De focus ligt daarbij volledig op leesplezier: kinderen en ouders het plezier en het leren door verhalen en boeken te laten ervaren.

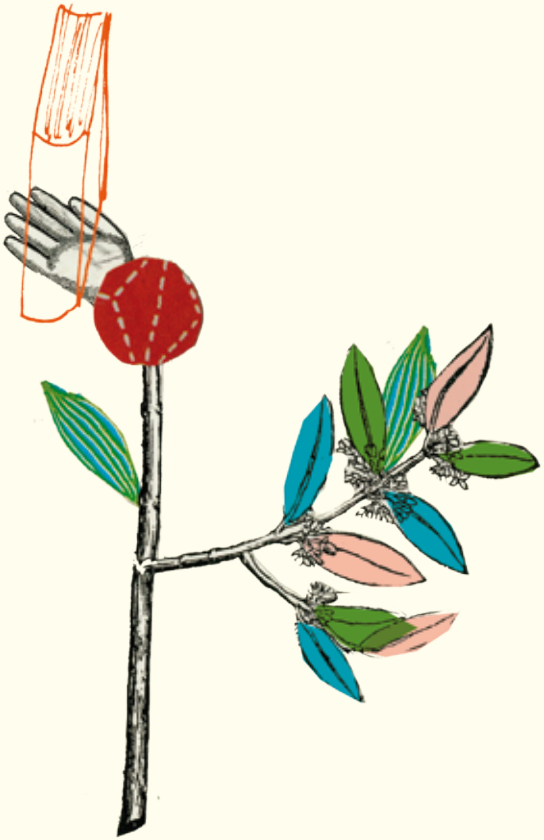

Twintig jaar Boekenbende aan Huis is niet alleen twintig kaarsjes uitblazen, maar ook terugblikken op twintig jaar inzet, inspiratie, en vooral intense samenwerking. De Boekenbende aan Huis brengt al twintig jaar kinderen, ouders, leerkrachten, onderwijsondersteuners, voorleesvrijwilligers, studenten in opleiding, docenten hoger onderwijs en bibliotheekmedewerkers samen. Vanuit de overtuiging dat lezen een sleutel is tot kennis, zelfkennis, empathie, genieten, en niet onbelangrijk, tot een volwaardige en gelijkwaardige deelname in de maatschappij. Daarom blijven de Brusselse bibliotheken volop inzetten op leesplezier en ontmoeting.

Op naar de volgende twintig jaar Boekenbende aan Huis! Zodat veel Brusselse kinderen en gezinnen nog lang en gelukkig kunnen lezen.

Pascal Smet
VGC Collegelid van Cultuur, Jeugd, Sport en Stedelijk Beleid

ER WAS EENS...

Er was eens een bibliotheek in Brussel, lang geleden, die heel graag boeken en verhalen bij alle kinderen wou brengen…

Zo ongeveer gaat het verhaal van de Boekenbende aan Huis van start. Twintig jaar geleden, in Schaarbeek. Niet echt als een sprookje, maar toch bijna. Want de bedenkers van het project, Patrick Vanspauwen en Hugo De Vreese, wisten het in schooljaar 1996-1997 meteen: de voorlees-aan-huisaanpak was een schot in de roos. De kinderen die deelnamen waren in de wolken met de voorlezer die speciaal voor hen aan huis kwam met boeken en verhalen. De ouders zagen hoe hun kinderen van de verhalen genoten. De leerkrachten waren bijzonder blij met het duwtje in de rug dat ze hun leerlingen konden geven. De voorlezers beleefden een bijzonder rijke en interculturele ontmoeting met een Brussels gezin. En *last but not least,* de bibliotheek voelde het enthousiasme bij alle deelnemers, in het bijzonder van de ouders die vaak voor het eerst op bezoek kwamen met hun kinderen.

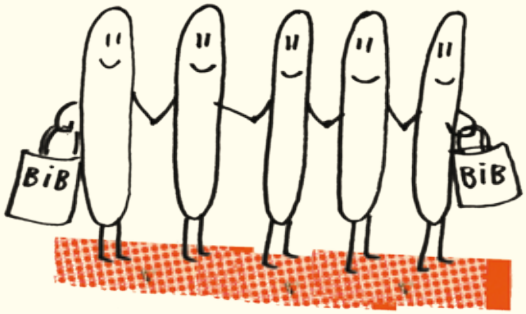

Juf Liset en meester Gary geven les in de Schaarbeekse basisschool waar de Boekenbende is ontstaan. Meester Gary en juffrouw Liset waren er al van het begin van De Boekenbende bij, twintig jaar geleden, en zijn nog even overtuigd van de kracht van de Boekenbende als toen.

"Het Nederlands dat ze hier in de klas horen is niet genoeg, er moeten andere impulsen komen van buitenaf." *Juf Liset*

"De drempel van de bibliotheek is hoog voor veel mensen. De kinderen en de ouders hebben iemand nodig die vertrouwd is en hen de weg naar de bibliotheek toont." *Meester Gary*

Teachers Liset and Gary both work at the school in Schaarbeek, where the Boekenbende was founded. Gary and Liset have been with De Boekenbende from the very beginning, twenty years ago, and believe in the benevolence of the Boekenbende as they did from the start.

"The Dutch that they hear in class is not enough; they have to have other incentives from outside." *Teacher Liset*

"Visiting a library is sometimes a big obstacle to overcome. The children and parents need someone who is well acquainted with the library and can show them the way." *Teacher Gary*

Twintig jaar later blikken Patrick Vanspauwen en Hugo De Vreese terug op hun project: “De context was toen echt helemaal anders. Er waren in Schaarbeek nauwelijks Nederlandstalige vrijetijdsinitiatieven, terwijl de nood aan buitenschoolse activiteiten net heel groot was. Voor de overgrote meerderheid van de kinderen uit de Nederlandstalige basisscholen was het Nederlands hun tweede, derde of zelfs vierde taal die ze enkel op school nodig hadden. Buiten de school(m)uren hadden ze nauwelijks de kans om Nederlands te spreken. De kinderen beseften ook niet waarom ze die extra taal moesten leren: buiten de school kon je er eigenlijk toch niets mee doen… Weinig kinderen hadden met de schooltaal dan ook een emotionele band. En laat die emotionele binding nu net cruciaal zijn in de taalverwerving. Zonder voldoende motivatie gaat het verwerven van een taal heel moeizaam”.

Dat was meteen één van de basisdoelstellingen van de Boekenbende aan Huis: de ‘knuffelwaarde van het Nederlands’ verhogen. Kinderen laten ervaren dat ze ook buiten de school met het Nederlands iets kunnen doen. Dat er ook andere mensen zijn dan alleen meesters en juffen die Nederlands spreken. Dat ze thuis het Nederlands kunnen gebruiken om samen met de voorlezer boeken te lezen, verhalen te verzinnen, of om spelletjes te spelen.

Foto Louise Sahabo

Voorlezen doet lezen. Dat kunnen de drie kinderen van mama Layla beamen. Nu het Boekenbende-project voor hen afgelopen is, heeft Ranya (11) de rol van voorlezer overgenomen. Ze leest haar broertje en zusje voor, en af en toe ook haar mama, die Nederlands wil leren. Want De Boekenbende gaat zoveel verder dan voorlezen aan huis. Het project brengt het Nederlands van de schoolbanken naar de huiskamers. En daar profiteren niet alleen de kinderen van.

"Thuis spreken we vooral Arabisch en Frans. Ik spoor de kinderen wel altijd aan om onder elkaar Nederlands te praten. Zelf heb ik jaren geleden al eens Nederlandse les gevolgd, maar daar blijft niet veel meer van over. Dat er iemand in het Nederlands kwam voorlezen, was ook voor mij een goede opfrissing en ik zou graag opnieuw lessen gaan volgen." *Mama Layla*

لنقرأ بصوت عال !هذا ما يعلمه جيداً الأطفال الثلاثة من عائلة عيادي ، فقد انتهوا لتوهم من المشاركة بمشروع بوكين باَند. راَنيا ذاَت (الًاحد عشر عاماً) أخذت دور القارئة و تقرأ لأخيها وأختها و في بعض الأحيان لأمها أيضاً التي تريد تعلم الهولندية لأن أهداف مشروع بوكين باند أبعد من مجرد قراءة القصص في المنزل . هذا المشروع يُحْضِرُ اللغة الهولندية من فصول المدرسة إلى البيت ولهذا سيستفيد منه الجميع وليس الأطفال فقط.

ماما ليلى: فى المنزل نتحدث اللغة العربية و الفرنسية أنا أشجع أطفالي دائما أن يتكلموا اللغة الهولندية معاً ،أنا تابعت دروس اللغة الهولندية في المدرسة منذ سنوات ، ولكن نسيت الكثير منها. قراءة أبنائي للقصص كانت فرصة جيدة لاسترجاع بعض ما تعلمته. وشجعتني لأتابع دروس اللغة الهولندية من جديد.

Voor Patrick Vanspauwen, die toen met schoolopbouwwerk bezig was vanuit de vzw Impuls, was ouderbetrokkenheid een belangrijke doelstelling. Hoe kun je ouders een actievere rol laten spelen bij het schooltraject van hun kinderen? De Boekenbende aan Huis laat ouders kennis maken met boeken en verhalen in de thuiscontext en toont hen de mogelijkheid om zelf het leesklimaat thuis te verrijken. Daarmee vloeide de doelstelling van het schoolopbouwwerk naadloos over in de missie van de bibliotheek om leesplezier bij een zo breed mogelijk publiek te stimuleren.

De kinderen beleven naar het einde van de voorleesperiode meer leesplezier dan bij het begin.

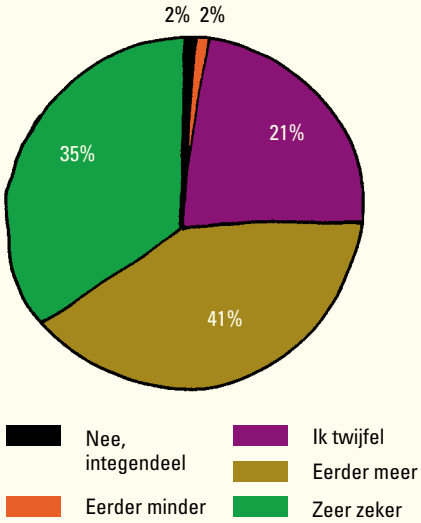

Bron: Leesonderzoek Boekenbende aan Huis 2016

Marieke is onderwijsondersteuner. Zij hield contact met haar gezin, ook toen de familie naar Londen verhuisde. Marieke bezocht hen in Londen en las er voor.

"Het was even wennen aan de leefomstandigheden van het gezin. Een kleine ruimte met op elkaar gestapelde spullen waarin vijf gezinsleden leefden. Wat me zeker is bijgebleven is de ongelofelijke warmte en liefde die ik van die kinderen en hun moeder heb gekregen."

Marieke is an education support worker. She kept in touch with her family, even when they moved to London. Marieke visited them there and read to them.

"It took some time to get used to the family living conditions: a small space in which five family members lived, with bits and bobs piled on top of each other. One thing I certainly won't forget is the incredible warmth and love I was shown by those children and their mother."

En dat is doorheen twintig jaar Boekenbende aan Huis dé constante: het voorlezen aan huis is een win-win voor alle partijen. Niet alleen de bibliotheek en de basisschool bereiken interessante resultaten. Ook de voorlezers, in de beginjaren exclusief studenten in opleiding, doen een leerervaring voor het leven op. En dat beseffen hun docenten, voor wie de Boekenbende aan Huis een interessante vorm van buitenschools leren is, ook heel goed. En tenslotte zijn er de gastgezinnen, de ouders en de kinderen, om wie het allemaal draait: zij komen op een natuurlijke manier met boeken en verhalen in contact, ze ervaren van dichtbij wat voorlezen en vertellen kan betekenen, ze bouwen een warme band op met hun voorlezer, ze krijgen extra oefenkansen Nederlands en ze leren de openbare bibliotheek van heel nabij kennen…

Adil (7) en Yassine (8) hebben allebei deelgenomen aan de Boekenbende. Oudere broer Elias en jongere broer Adam woonden de voorleesmomenten ook bij. Adil, Yassine, Elias en Adam zijn drietalig en spreken Arabisch, Frans en Nederlands. Mama Annick is opgetogen over de werking van de Boekenbende.

"We spreken ook Nederlands als mama het niet mag verstaan." *Deugniet Adil*

عادل سبع سنوات و ياسين ثماني سنوات شاركا في مشروع بوكين باند ،الأخ الأكبر الياس والأخ الأصغر آدم شاركا أيضاً .
عادل، ياسين الياس وأدم يتحدثون ثلاث لغات هي العربية، الفرنسية و الهولندية . آدم يعرف بعض الكلمات الإيطالية و الفضل يعود لصديقه الإيطالي. الأم أنيك بودسون راضية جداً عن مشروع بوكين باند .

يقول عادل ضاحكاً : نحن نتحدث الهولندية عندما لا نريد ماما أن تفهم

Na het startjaar 1996-1997 was snel duidelijk dat er een tweede editie zou komen. Dat er meer voorlezers konden ingezet worden ook, want het aantal kandidaat-gastgezinnen zat van bij de start in de lift. Waar de eerste editie op een 25-tal studenten kon rekenen die drie keer aan huis gingen voorlezen, waren er het volgende jaar al twee keer zoveel voorlezers en ging het aantal voorleesuurtjes aan huis van drie naar vijf. Over de keuze van de leeftijdsgroep was iedereen het eens: kinderen uit de derde kleuterklas en het eerste leerjaar vormden het ideale doelpubliek.

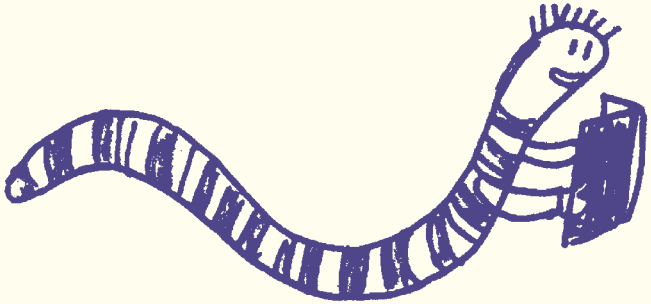

Wat vinden de ouders van het voorlezen door de Boekenbende?

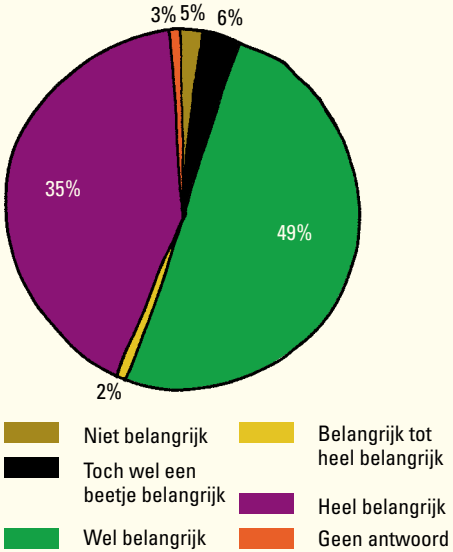

Bron: Leesonderzoek Boekenbende aan Huis 2016

David is directeur en voorlezer en nam in zijn studententijd deel aan het project *Boekenbende aan Huis*.

"Het is leuk om met het gezin in contact te komen en geweldig om te zien hoe een kind ernaar uitkijkt om te worden voorgelezen."

David is a school director. During his time at college, he participated in the project Boekenbende aan Huis.

"It is lovely to meet the family and to see how a child enjoys being read to."

Zo begon de Boekenbende aan Huis langzaam maar zeker te groeien. Al snel was de Boekenbende aan Huis niet meer tot Schaarbeek beperkt, maar stapten ook andere Brusselse gemeenten in: Brussel-Laken, Sint-Jans-Molenbeek, Anderlecht, en Jette. Nog later volgden Etterbeek, Elsene, Sint-Joost-ten-Node, en heel recent ook Sint-Gillis. Er kwam snel navolging in andere steden: in 1999 startte Boek op bezoek in Hasselt, en in 2001 de Antwerpse Boekenkaravaan. Ook Gent, Mechelen, Tielt, Oostende, Leuven en vele

andere steden kregen hun eigen voorlees-aan-huisproject. Tot in Nederland toe waar de VoorleesExpress intussen een succesvol landelijk initiatief geworden is.

Voor de Brusselse Boekenbende ging het snel. De eerste editie was meteen goed voor de prijs van het Beste Jeugdboekenweekprogramma, uitgereikt door het toenmalige Nationaal Centrum voor Jeugdliteratuur. In 2000 volgde de nominatie voor de Onderwijsprijs van de Nederlandse Taalunie en daarmee de brede erkenning in zowel Vlaanderen als Nederland. In 2001 ontving de Boekenbende de Kleurrijk Brusselprijs en werd daarmee Ambassadeur van de Verdraagzaamheid. In 2002 werd een colloquium georganiseerd ter gelegenheid van de 500ste voorlezer. In 2007 vierden de bibliotheken de tiende verjaardag met een studie- en reflectiedag. In de loop van al die jaren was de Boekenbende aan Huis vaak te gast op congressen en studiedagen in Vlaanderen en Nederland.

Foto Louise Sahabo

Het aantal voorlezers bleef intussen maar stijgen door de groeiende interesse vanuit het hoger onderwijs om studenten te laten deelnemen. Na de lerarenopleiding kleuter- en lager onderwijs sloten ook de opleidingen gezinswetenschappen, sociaal werk, orthopedagogie, toegepaste taalkunde, taal- en letterkunde, meertalige communicatie, en journalistiek zich aan. In de loop der jaren haakten sommige opleidingen af, maar zijn er vooral veel opleidingen bijgekomen. Er stapten dus ook meer bibliotheken mee in het project. Vanaf 2006 was de Boekenbende aan Huis goed voor zo'n 150 à 200 voorlezers per jaar. De laatste vijf jaar is dat aantal zelfs gestegen tot boven de 250 voorlezers met gemiddeld acht tot tien organiserende bibliotheken en vijftien tot twintig deelnemende basisscholen.

Leen is kleuterjuf in hartje Brussel. Tijdens haar opleiding kwam Leen in aanraking met de Boekenbende aan Huis. Het is ondertussen zo'n 20 jaar geleden dat de kleuterjuf er haar eerste boek voorlas.

"Je ziet hoe je kinderen kunt meenemen in het verhaal. Dat is gewoon plezierig."

Leen est institutrice maternelle au cœur de Bruxelles. Durant sa formation, Leen est entrée en contact avec Boekenbende aan Huis. Cela fait maintenant 20 ans que l'institutrice a lu son premier livre.

"Voir comment on peut entraîner les enfants dans l'histoire, c'est tout simplement amusant."

Door de jaren heen heeft de Boekenbende de werking steeds meer op punt gesteld. In de beginjaren had het project een hoog do-it-yourself-gehalte: met amper financiële en personele middelen was de Boekenbende voor de initiatiefnemers van het eerste uur een sterk persoonlijk engagement dat zich vaak buiten de werkuren afspeelde. "Een hobby, eigenlijk, voor iedereen die er bij betrokken was", zo vertellen Hugo en Patrick twintig jaar later. Dankzij prijzengeld, sporadische schenkingen en ad-hoc-subsidies kon het project in die periode verder blijven bestaan. De gestencilde blaadjes werden omgetoverd tot een flyer en een leesdagboekje. En nog later kwam er een kleine website.

Het project was intussen te groot geworden voor de bibliotheek van Schaarbeek alleen. Door interne hervormingen zag het Schoolopbouwwerk zich geen verdere rol spelen in de Boekenbende. In 2004 werd beslist om de bovenlokale coördinatie in handen te geven van het pas opgerichte Streekgericht Bibliotheekbeleid binnen de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Het initiatief en de verantwoordelijkheid over het project kwam daarmee in handen van de Brusselse bibliotheken. Zo was de toekomst van de Boekenbende verzekerd en kon de werking structureel aangepakt worden.

In de loop van twintig jaar Boekenbende aan Huis is er aan het basisconcept niets veranderd. Het project blijft inzetten op het verrijken van de leescontext in gezinnen waar weinig of geen boeken worden gelezen, en dat vanuit de nauwe samenwerking tussen bibliotheek, basisschool en hogeschool. Niettemin doen er zich een aantal interessante inhoudelijke verschuivingen voor.

Raquel is leerkracht in Sint-Jans-Molenbeek. Ze heeft vroeger als voorlezer deelgenomen en is sinds enkele jaren betrokken als leerkracht aan de Boekenbende.

"Als leerkracht moet je dan beslissen welk kind dit het meest nodig heeft. Ik kijk naar kinderen die een leesachterstand hebben of minder leeskansen krijgen."

Raquel es profesora en Sint-Jans-Molenbeek. Participó como lectora y participa todavía como profesora a la Boekenbende ('la banda de los libros').

"Como profesora tienes que decidir cuál niño lo necesita más. Me focalizo en los niños que llevan un retraso escolar o los que tienen dificultades de lectura."

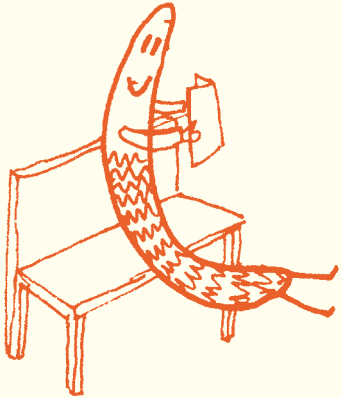

- BELANG VAN DE THUISTAAL - Door de jaren heen is de focus van de Boekenbende aan Huis minder op de taalontwikkeling van het Nederlands gaan liggen, maar meer op leesplezier, ongeacht in welke taal. Dat is ook logisch: de voorlezer komt maar vijf of tien keer aan huis voorlezen, veel te kort om op het vlak van taalontwikkeling grote schreden vooruit te zetten. Zijn of haar belangrijkste functie is eigenlijk om de ouders warm te maken om zelf met boeken en verhalen aan de slag te gaan. En dat kan alleen in de taal waarin zij, de ouders, zich comfortabel voelen. Uit nationaal en internationaal onderzoek blijkt al jaren dat een goede kennis van de moedertaal de beste springplank is om andere talen te leren. Sinds geruime tijd proberen we samen met alle partners dan ook de genuanceerde boodschap over te brengen aan de ouders dat het Nederlands in de thuiscontext zeker belangrijk is, maar dat het nog veel belangrijker is om de thuistalen alle kansen te geven. Interessant om te weten is dat de Brusselse bibliotheken al die jaren geïnvesteerd hebben in anderstalige collecties. En sinds 2016 doen ze dat in onderling overleg en met inbreng vanuit de anderstalige gemeenschappen zelf.

Melat gaf zich in 2012 op als vrijwilliger voor de Boekenbende aan Huis. Ze ging voorlezen in het gezin van Aysun.

"Ik vind meertaligheid een troef die je moet koesteren en aanmoedigen. Ik heb Aysun getoond dat het oké is om thuis de taal te praten die ze zelf wil en dat ze daarnaast toch ook kan genieten van Nederlandstalige boeken."

Melat s'est engagée en 2012 comme bénévole pour la Boekenbende aan Huis. Elle est allée lire dans la famille d'Aysun.

"Je trouve que le multilinguisme est un atout à ne pas négliger, mais au contraire à encourager. J'ai montré à Aysun qu'à la maison, elle peut parler la langue qu'elle veut et qu'elle peut par ailleurs prendre plaisir à des livres en néerlandais."

Telli nam tijdens haar opleiding deel aan de Boekenbende aan Huis. Nu staat ze zelf voor de klas in een Schaarbeekse basisschool. Ze ging voorlezen bij Aleyna, een Turks meisje uit het eerste leerjaar. De familie van Aleyna was, net als Telli, Turkstalig. Daardoor verliep de communicatie met de ouders van Aleyna zeer vlot.

"Mijn ervaring met de Boekenbende heeft mij geholpen om te kunnen werken met de anderstalige nieuwkomers bij ons op school."

Telli, genç bir bayan öğretmen Schaarbeekten, ikinci sınıf öğrencisi Brükselin yüksek okul-ünivesite bölümünde ve ayni zamanda 'kitap okuma grubunun' projesini devam etirmekte. Birer saatlik beş bölüm esnasında, Aleyna için çocuk kitapları okuyordu. Aleyna birinci sinif öğrencisidir. Ailesi, Telli ailesi gibi, Turkçe konuşuyorlardı. Bu nedenle Aleynanı ebeveyleriyle goruşmemiz cok olumlu gecıyordu.

"Cocuklara hikaye anlatmakla, benim onlarla calışmamı kolaylaştırdı, ayni zamanda okulumuza yeni gelen yabancı kökenli öğrenciler için de bu geçerlidir."

- BOEKENBENDE-VARIANTEN - In de loop der jaren kwamen spontaan vragen tot samenwerking vanuit verschillende hoeken, onder meer vanuit middelbare scholen. Of hun leerlingen van de 3de graad ook konden meedoen, in het kader van een sociale stage of van een keuzevak. Die vraag inspireerde, maar stelde ook praktische problemen. Het is voor zestien- of zeventienjarige leerlingen niet evident om aan huis te gaan. Maar voorlezen op school, in de naschoolse opvang, bleek een mooie oplossing. En zo is de Boekenbende op School ontstaan. Leerlingen uit verschillende Brusselse middelbare scholen lezen een aantal keer voor op de basisschool. Elk traject sluit af met een bibliotheekfeestje voor alle voorlezers, kinderen en hun ouders. In de bibliotheek van Ukkel ontstond een gelijkaardige werking onder de naam Boekenbende in de Bib waarbij de middelbare scholieren komen voorlezen in de bibliotheek. Dit project bestaat intussen ook alweer vijf jaar en heeft de samenwerkingsbanden tussen de bibliotheek en de middelbare school sterk aangehaald.

De jongste telg onder de Boekenbende-varianten is tenslotte De Boekenbende Xtra, een Boekenbende-traject voor voorlezers buiten het onderwijskader. Geen scholieren, geen studenten in opleiding, maar gemotiveerde voorleesvrijwilligers die het project een warm hart toedragen en een langer engagement van tien voorleesmomenten aangaan. De Boekenbende Xtra startte in de bibliotheken van Koekelberg en Sint-Jans-Molenbeek en is intussen uitgebreid naar Ukkel en Sint-Lambrechts-Woluwe. In haar vierjarig bestaan bracht deze Boekenbende al zo'n vijftig voorlezers op de been. In tegenstelling tot studenten in opleiding wonen de meeste van deze voorlezers in de gemeente en leggen zij dankzij het project nieuwe contacten in hun buurt. Vaak nemen deze voorlezers ook meer dan één keer deel en worden ze vaste voorleesvrijwilligers.

Jana nam in 2012 deel aan de Boekenbende. Nu werkt ze als bredeschoolcoördinator in Sint-Agatha-Berchem.

"Wie in Brussel begint te werken heeft vaak geen voeling met de Brusselse realiteit. De Boekenbende biedt een unieke kans om andere culturen te leren kennen."

Jana participó a la Boekenbende en 2012. Ahora trabaja en Sint-Agatha-Berchem para la 'escuela amplia': coordina proyectos de actividades extracurriculares para aumentar las oportunidades de los niños.

"Cuando uno empieza a trabajar en Bruselas, le faltan a menudo contactos con la realidad bruselense. El proyecto Boekenbende ofrece una única oportunidad para aprender a conocer una nueva cultura."

- De LEESLIJN - De Boekenbende maakt sinds 2016 deel uit van de doorlopende Leeslijn die de Brusselse bibliotheken ontwikkelden. De Leeslijn is een geïntegreerd leesbevorderingsprogramma dat kinderen van 0 tot 18+ wil stimuleren om met boeken, taal en verhalen bezig te zijn. Alle afzonderlijke lees- en boekeninitiatieven van de bibliotheken komen samen in de Leeslijn: van Boekstart voor baby's en peuters, over de eerste bibliotheekbezoeken van de kleuters, de jaarlijkse Voorleesweek en Jeugdboekenmaand, de maandelijkse klasuitleen, het digispel Sm@rtbib, tot en met alle vrijetijdsactiviteiten. Alle leesactiviteiten komen samen in de Leeslijn. En nu maakt ook de Boekenbende deel uit van de Leeslijn. Een van de bijzondere aandachtspunten van de Leeslijn is dat de boekenkeuze van de kinderen centraal staat. Hoe kun je kinderen laten ontdekken welke boeken bij hen passen? Immers, elke bibliotheek is ervan overtuigd: in elk kind schuilt een lezer. Het komt erop aan te achterhalen welk soort teksten hem of haar boeien.

Foto Lotte Veuchelen

- PEERMENTORING – Eind jaren negentig was de Boekenbende aan Huis het eerste voorlees-aan-huis-project van de Lage Landen (en allicht van heel Europa). Ook al beseften we dat toen niet, de uniciteit van het project lag vooral in de persoonlijke aanpak. Daarmee was de Boekenbende meteen ook een duidelijk voorbeeld van peermentoring. (Voor)lezers introduceren immers verhalen en boeken met een persoonlijke aanpak. Ze ondersteunen, en bieden kennis en leesplezier aan. Doorheen de jaren is de mogelijke koppeling met huiswerkbegeleiding dan ook nooit veraf geweest. Er leeft bij scholen en bij ouders een sterke vraag naar huiswerkomkadering. De Brusselse bibliotheken krijgen deze vraag vaak te horen. De Boekenbende aan Huis lijkt daar een goede formule voor te zijn. Toch is dit niet zo: huiswerkbegeleiding vraagt een heel specifieke voorbereiding van de begeleiders, en die kunnen de

bibliotheken niet bieden. Bovendien dreigt huiswerkbegeleiding ook ten koste te gaan van de expliciete leesdoelstelling die we als bibliotheek hebben. Het is aan ons, bibliotheken, om aan ouders en scholen duidelijk te maken dat voorlezen niet haaks staat op huiswerk, maar mee in een continuüm zit van betrokkenheid, stimulering, en talige interactie. Al die elementen versterken de thuissituatie en zijn ook positief voor de leerattitude van de kinderen.

Umut is elf jaar en zit in het zesde leerjaar. Thuis praat hij Turks en Frans, op school leert hij Nederlands.

"Vroeger hield ik niet van lezen, maar nu wel. Met mijn broertje ga ik twee of drie keer per maand naar de bibliotheek. Ik lees elke week ongeveer 150 pagina's. Het liefst lees ik spannende en avontuurlijke boeken, zoals *Fantasia* van Geronimo Stilton. Mijn lievelingsboek is *De waanzinnige boomhut.* Door het voorlezen is mijn Nederlands verbeterd."

Umut on bir yaşında, ve altıncı sınıf öğrencisi. Evde Turkçe ve fransızca konuşuyor, okulda Flamanca öğreniyor.

"Kardeşimle beraber, haftada iki veya üç defa kütüphaneye gidiyorum. Haftalik ortalama 150 sayfa okuyorum. Tercihim macera ve heyecan verici kitaplardır, örnek Geronimo Stilton. En çok sevidiğim kitap 'De waanzinnige boomhut' (Ilginç ağaç ev). Okuyarak Flamancamı geliştirdim, önceleri okumayı sevmezdim. şimdi seviyorum."

EEN BOEK LEES JE NOOIT ALLEEN

Over het nut van voorlezen is al veel geschreven. Uit onderzoek blijkt telkens opnieuw dat voorlezen een positief effect heeft op de ontwikkeling van kinderen. Tijd om enkele van de belangrijkste voorleesvoordelen van dichterbij te bekijken.

Het belang van voorlezen situeert zich op twee niveaus: enerzijds de persoonlijke, gevoelsmatige ontwikkeling van kinderen en anderzijds hun cognitieve ontwikkeling.

Voorlezen is leuk (sociaal-emotioneel belang):

- Aandacht: kinderen genieten enorm van de aandacht die ze krijgen tijdens het voorlezen;
- Veiligheid: dicht bij elkaar in de zetel en samen een boek lezen bezorgt kinderen een groot gevoel van veiligheid en geborgenheid;
- Rust: na een dag vol indrukken geeft voorlezen de kinderen de kans om tot rust te komen, een ideaal ritueel voor het slapengaan;
- Omgaan met gevoelens: kinderen herkennen de gevoelens van de personages en halen daar steun uit;
- Empathie: verhalen bieden kinderen de mogelijkheid om zich in te leven in de gevoelens van anderen.

Hoe is de houding van de kinderen veranderd ten opzichte van het voorlezen?

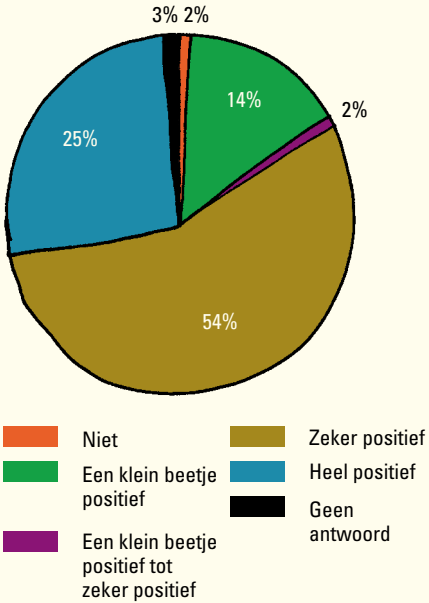

Bron: Leesonderzoek Boekenbende aan Huis 2016

Layana (5) heeft net drie voorleessessies achter de rug. Haar grote zus (17) nam twaalf jaar geleden ook deel aan het voorleesproject van De Boekenbende aan Huis. Mama Karima is lovend.

"Mijn oudste dochter bloeide helemaal open in de voorleessessies." *Mama Karima*

Layana over haar lievelingsboek: "Prinsessen! Elsa, Sneeuwwitje, Doornroosje, Assepoester!"

الابنة الصغرى ليانا ذات الخمس سنوات حضرت ثلاث مرات الى المشروع و أختها الكبرى (17 عام) شاركت منذ اثني عشر عاماً في مشروع قراءة القصص بوكين بوند في البيوت.

ماما كريمة مادحة!

ابنتي الكبرى نمت وتفتح عقلها تماماً من خلال مشاركتها في جلسات قراءة القصص .

ليانا تحكي عن قصصها المفضلة : الأميرة آلسا، سنوويت، سندريلا و ذات الرداء الأحمر .

Voorlezen is nuttig (cognitief belang):

- Ontluikende geletterdheid: voorlezen is voor kinderen vaak de eerste kennismaking met de wereld van het boek en van de geschreven taal, en geeft hen het cruciale inzicht dat een boek informatie bevat en dat die informatie beschikbaar is voor al wie die gekke tekens kan ontcijferen;
- Wereldverkenning: boeken laten kinderen de wereld om zich heen ontdekken, te benoemen en er vat op te krijgen;
- Taalontwikkeling: tijdens het voorlezen komen kinderen in contact met nieuwe, vaak minder alledaagse woorden en ze horen hoe verschillende soorten zinnen gebouwd worden;
- Taalstimulering: interactief voorlezen spoort de kinderen aan om te reageren en dus zelf actief taal te gebruiken;
- Concentratie: kinderen leren aandachtig te luisteren en scherpen hun concentratievermogen aan;
- Literaire competentie: kinderen die voorgelezen worden krijgen al vroeg inzicht in het onderscheid tussen fictie en 'echt gebeurd', in de structuur van een verhaal en in literaire conventies;
- Fantasie: verhalen stimuleren de verbeeldingskracht van kinderen;
- Beeldtaal: kinderen leren oog te hebben voor de illustraties die vaak heel gedetailleerd zijn en op een interessante manier met de tekst in dialoog gaan.

Is de concentratie en woordenschat van de kinderen toegenomen?

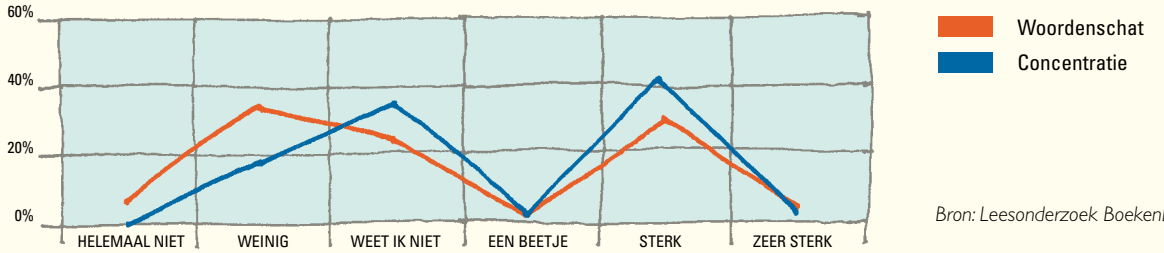

Bron: Leesonderzoek Boekenbende aan Huis 2016

Juf Nancy geeft les in Sint-Joost-ten-Node en werkt al jaren mee aan de Boekenbende.

"Dankzij de Boekenbende aan Huis ontwikkelen de kinderen meer spreekdurf en ontwikkelen ze hun luistervaardigheid."

Madame Nancy enseigne à Saint-Josse et participe depuis longtemps à la Boekenbende aan Huis.

"Grace à la Boekenbende aan Huis les enfants osent davantage s'exprimer oralement et améliorent leur compréhension à l'écoute."

De slotsom is duidelijk. Kinderen die voorgelezen worden, maken een grotere kans om tot sterkere lezers uit te groeien. En dat lezen een sleutelcompetentie is in onze informatiemaatschappij staat buiten kijf. Hoe meer belezen je bent, hoe meer kans je maakt om een gelukkig leven te leiden.

Vaardige lezers vinden makkelijker een baan, verdienen een hoger salaris en hebben betere uitzichten op een succesvolle loopbaan.
Bron: Stichting Lezen Nederland

Vinden de ouders het belangrijk dat hun kinderen zelf lezen?

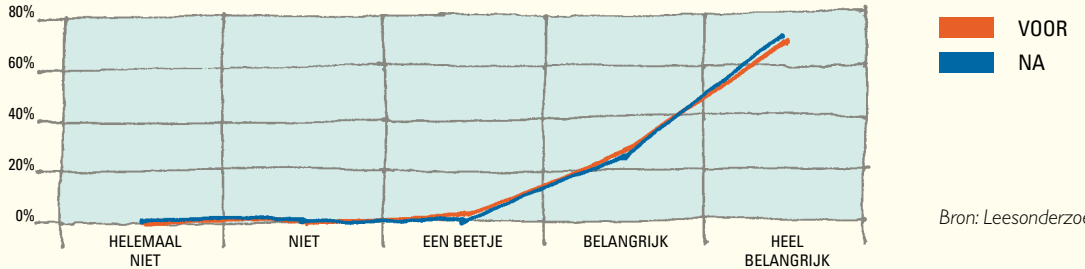

Bron: Leesonderzoek Boekenbende aan Huis 2016

De 7-jarige Ahmet deed vorig jaar mee met Boekenbende aan Huis. Ahmet is heel blij met het bezoek van Boekenbende.

"Ik haal nu zelf boekjes bij de bib. Door voorlezer Tine ben ik lid geworden van de bibliotheek in Sint-Joost. Ik leen boekjes over Winnie de Poeh en over De Grote Verschrikkelijke Reus. Winnie de Poeh gaat over een tijgertje, dat is heel grappig."

Yedi yaşında olan, Ahmet 'kitap okuma grubuna' katıldı geçen sene. Ahmet 'kitap okuma grubunun' ev ziyaretlerinden çok memnun.

"Kütüphanede kendim kitap aliyorum, Tine tarafindan (okuyucu olan) Sint Joost daki kütüphanenin üyesi oldum. Winnie de Poeh ve büyük korkunç dev (De Grote Verschrikkelijke Reus), hakkında kitap okuyorum. Winnie de Poeh bir Küçük kaplandir, oldukca eğlenceli."

Vroegen de kinderen na de voorleesperiode om door de ouders voorgelezen te worden?

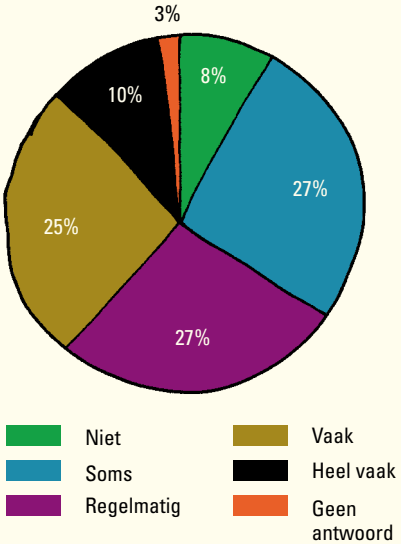

Bron: Leesonderzoek Boekenbende aan Huis 2016

De bepalende factor bij dit alles is de leesmotivatie. Geen enkel kind wil voorgelezen worden omdat dat goed is voor zijn of haar taalontwikkeling of concentratievermogen. Kinderen willen daarentegen voorgelezen worden omdat ze het leuk vinden. Als je iets graag doet, doe je het vaak. En als je iets vaker doet, word je er beter in. Alles draait om het plezier van het lezen.

Leesplezier is de sleutel tot een inspirerend leesklimaat en een brede leescultuur. Want wie graag leest, leest meer. En wie meer leest, leest beter.
Bron: Iedereen Leest

De leeftijd speelt een belangrijke rol. 'Jong geleerd is oud gedaan' geldt zeker voor het voorlezen. Hoe vroeger kinderen in contact komen met verhalen en boeken, des te vroeger start hun leesontwikkeling en kunnen ze er de vruchten van plukken.

De leesomgeving thuis en dus de rol van de ouders is van groot belang. Door kranten, boeken, tijdschriften… in huis te halen laten ze zien dat ze die belangrijk vinden. Door zelf te lezen geven ze het goede voorbeeld en zullen hun kinderen dit gedrag als natuurlijk ervaren en overnemen. Door voor te lezen gaan ze nog een stap verder en laten ze hun kinderen het plezier van het voorlezen ook echt ervaren.

Lezen de ouders zelf?

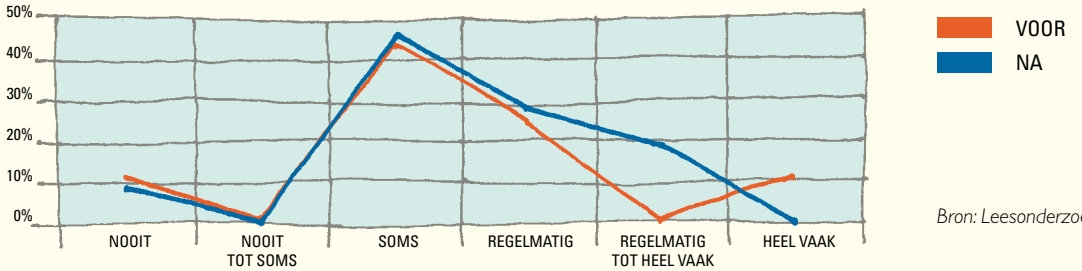

Bron: Leesonderzoek Boekenbende aan Huis 2016

Daarmee zitten we weer helemaal bij de missie van de Boekenbende aan Huis: ouders van jonge kinderen aansporen om boeken en verhalen thuis een plaats te geven door hen in contact te brengen met een positief rolmodel dat voorlezen in de gezinssituatie introduceert.

Nele stond als schoolopbouwwerkster mee in voor de organisatie van de Boekenbende aan Huis.

"De duurtijd is te kort om tijdens het project ineens grote progressie te zien in de beheersing van het Nederlands. Maar het zijn de kleine beetjes die helpen. Zo zijn er gezinnen die naar de bibliotheek bleven gaan."

Nele, care lucrează ca animatoare pentru relațiile între şcoală şi comunitate, a contribuit la organizarea proiectului 'Cititori la domiciliu'

"Durata proiectului este prea scurtă pentru a constata un progres mare si imediat în ceea ce priveşte stăpânirea limbii olandeze. Dar orice efort , puțin cate puțin, ajută. De exemplu : familii care se duc in continuare la bibliotecă."

De Boekenbende is nieuwsgierig naar de impact van het voorlezen. We weten al dat voorlezen een pak voordelen biedt. We schetsten hierboven al de gunstige effecten voor alle partijen, maar we wilden ook wel weten welke impact de Boekenbende heeft. In 2015 organiseerde de Boekenbende aan Huis samen met de Antwerpse Boekenkaravaan een kleinschalig onderzoek naar de effectiviteit van het voorlezen aan huis bij de gezinnen.
In het onderzoek werden twee bevragingen verricht: een eerste bevraging voor de start van de Boekenbende en een bevraging na afloop. En er werd gewerkt met een controlegroep (kinderen en ouders die niet deelnamen aan de Boekenbende) om na te gaan of waargenomen resultaten al dan niet los van de Boekenbende bereikt konden worden.
Uit de studie kwamen een aantal interessante tendensen naar voor:

- Attitude tegenover voorlezen: kinderen en ouders stonden op het einde van hun deelname aan de Boekenbende aan Huis duidelijk positiever tegenover voorlezen, prentenboeken en de bibliotheek dan bij het begin in vergelijking met gezinnen bij wie geen voorlezer aan huis was geweest.

- Taalontwikkeling: na de Boekenbende aan Huis scoorden de deelnemende kinderen gemiddeld beter op een taaltest dan voor de start van het project en hun scores lagen hoger dan die van de kinderen die niet werden voorgelezen.

Belangrijk om aan te stippen is dat het onderzoek op een kleine steekproef gebaseerd is waardoor het moeilijk is om de resultaten te veralgemenen.

Bovendien zijn er verschillende variabelen die nog verder in kaart gebracht moeten worden. Maar de uitkomst van de studie kan zonder meer veelbelovend genoemd worden en rechtvaardigt een vervolgonderzoek. Meer informatie over het onderzoek is te lezen op www.boekenbende.be/leesonderzoek.

Jan (59) maakt al van bij het begin deel uit van het project Boekenbende aan Huis. Als professor aan de KULeuven en expert kinderliteratuur enthousiasmeert hij al vele jaren studenten om deel te nemen aan de Boekenbende.

"Wat ik van bij het begin zo bijzonder vond, is de maatschappelijke relevantie van de Boekenbende. Dit project brengt kinderen in contact met boeken. Dat is in veel van de Brusselse gezinnen al geen vanzelfsprekendheid. Voor onze studenten is de Boekenbende een echte les voor het leven."

Jan (59) participó desde el comienzo en el proyecto Boekenbende. Como profesor de la Universidad Católica de Lovaina y experto en literatura infantil, entusiasma desde hace muchos años sus estudiantes a participar en el proyecto Boekenbende.

"Lo que me pareció interesante desde el comienzo es que el proyecto era focalizado en libros de niñez y lectura, teniendo una componente social muy importante. Gracias al proyecto, los niños llegan en contacto con los libros. Lo que para las familias participantes no es una evidencia. Para nuestros estudiantes, el proyecto Boekenbende constituye una lección de vida."

Foto Louise Sahabo

Nadine was vanaf 2001 betrokken bij de Boekenbende als bibliothecaris van de openbare bibliotheek in Schaarbeek.

"De grootste winst van het project zit in de uitwisseling van culturen."

Din 2001 Nadine a fost implicată ca bibliotecară a bibliotecii publice din Schaarbeek în proiectul 'Cititori la domiciliu'.

"Cel mai mare beneficiu al proiectului constă în schimbul intercultural ."

Suzy leerde Brussel als 18-jarige studente en 'professionele brosser' kennen, werd verliefd op de stad en haar inwoners en ging er nooit meer weg. Sociaal engagement loopt als een rode draad doorheen haar carrière en het voorleesproject Boekenbende aan Huis speelde daar een fundamentele rol in. Ze nam deel aan de allereerste editie van de Boekenbende.

"Ik zou het project aan iedere student aanraden. Zo leer je niet alleen de stad kennen maar ook de mensen die er wonen."

Suzy a connu Bruxelles en tant qu'étudiante de 18 ans 'brosseuse professionnelle', est tombée amoureuse de la ville et ses habitants et ne l'a plus jamais quittée. L'engagement social est le fil conducteur de sa carrière, et le projet de lecture Boekenbende aan Huis a joué un rôle fondamental dans sa carrière. Elle a participé à la toute première édition du projet Boekenbende.

"Je voudrais recommander le projet à tous les étudiants. Ainsi, ils n'apprennent pas seulement à connaître la ville, mais aussi les gens qui y vivent."

Gaan de ouders met hun kinderen naar de bibliotheek?

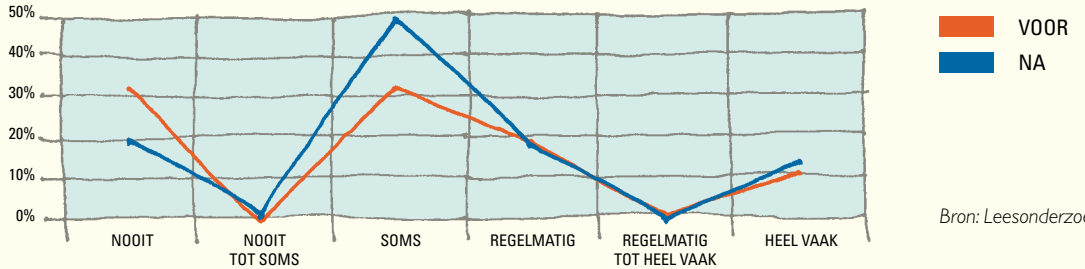

Bron: Leesonderzoek Boekenbende aan Huis 2016

De Boekenbende aan Huis heeft zonder meer een stimulerende impact op het leesgedrag en bibliotheekgebruik, maar is ook meer dan dat. De vele getuigenissen die verzameld werden voor deze publicatie laten zien dat de Boekenbende aan Huis het leven van de deelnemers gekleurd heeft. De hartverwarmende verhalen van de ouders spreken boekdelen. Er zijn kinderen van toen die nu zelf mama of papa zijn en hun kinderen voorlezen. Er zijn de getuigenissen van voorlezers die dankzij de Boekenbende resoluut voor Brussel kozen. Of die door zelf voor te lezen, ontdekt hebben hoe groot de verbindende kracht van verhalen is. Er is het engagement van hogeschooldocenten die beseffen dat de Boekenbende ongelofelijk veel leerkansen 'voor het leven' biedt. En er zijn de verhalen van leerkrachten die zich al vele, vele jaren lang onvermoeibaar blijven inzetten voor de Boekenbende. Kortom, deelnemen aan de Boekenbende aan Huis laat niemand onberoerd.

Foto Lotte Veuchelen

Selim (24) is een geboren en getogen Brusselaar met Turkse roots. Hij was één van de eerste deelnemers van de Boekenbende aan Huis.

"Mijn moeder spreekt geen Nederlands, ze begrijpt enkel Turks en Frans. Thuis hadden we vroeger dan ook geen enkele kans om Nederlands te oefenen. Zelfs op televisie was geen Nederlands te zien, want we hadden alleen Turkse kanalen. Voor buitenlandse jongeren in Brussel is dat echt een probleem. Door de voorleessessies is mijn woordenschat bijvoorbeeld verruimd en daardoor werd ik minder verlegen. Voor mijn zoontje zal het helemaal anders zijn. Ik zal er alles aan doen om hem perfect Nederlands te leren. Net als de juffrouw van de Boekenbende lees ik hem voor en praat ik met hem over het verhaal."

Selim (24) Türk kökenli olup, Brükselde doğdu ve orada hayatını devam ediyor. Kitap okuma grubunun ilklerden biriydi.

"Anem, Hollandaca konuşmuyor, ancak Fransızca ve Türkçe anlıyor. Evde önceleri, Hollandaca öğrenme fırsatımız olmuyordu. Hatta televizyonda dahi, Hollandaca öğrenemiyordum, sadece Türk kanaları vardı. Brükselde yaşayan yabancı kökenli gençleri için bu bir sorun teşkil ediyor. Katıldığım 'okuma' derslerinde, geliştirdiğim, kelime hazinem sayesinde, çekimser deyilim, eskisi kadar. Benim küçük oğlum için bu durum farkli olacak. Onun Hollandacası mükemel olması için elimden gelen herşeyi yapacağim. 'Okuma grubunda' ki bayan, yaptığı gibi kitabı okuyorum, ve ona bir hikaye anlatiyorum."

EN ZE LEZEN NOG LANG EN GELUKKIG...

De Boekenbende heeft de voorbije twintig jaar bij vele duizenden kinderen leesplezier aan huis gebracht en heeft duizenden ouders de weg naar de bibliotheek getoond. En daarmee is de Boekenbende in haar initiële opzet geslaagd. Maar haar missie is zeker niet volbracht. Elk jaar opnieuw zijn vele honderden kinderen en ouders gebaat met de komst van een voorlezer die hen de weg naar boeken- en verhalenplezier laat ontdekken. De bibliotheken blijven inzetten op het voorlezen aan huis, zo mogelijk met meer voorlezers, zowel studenten in opleiding als vrijwilligers.

20 jaar Boekenbende in cijfers

Voorlezers:

3326

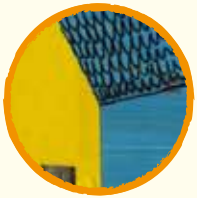

Voorleesuurtjes:

17230

Voorgelezen kinderen:

6652

Gelezen boeken:

51690

Foto Lotte Veuchelen

Nasro (11) nam deel aan de Boekenbende. Nasro komt uit Eritrea, een buurland van Ethiopië. Haar moedertaal is het Afar. Ze spreekt regelmatig Nederlands met haar nichten, haar familie in Nederland en soms ook met haar moeder. Nasro raadt de Boekenbende aan alle kinderen aan die uit een ander land komen en niet zo goed Nederlands spreken.

"Dankzij de Boekenbende vind ik lezen heel leuk. Voor de Boekenbende had ik geen interesse in boeken, maar mijn voorlezer heeft getoond dat lezen ook leuk kan zijn en dat het eigenlijk niet eens zo moeilijk is. Dat vind ik heel erg fijn. Ik was eigenlijk heel slecht in Nederlands. Er waren veel dingen die ik niet kende, maar sinds ik ben beginnen lezen, heb ik beter Nederlands geleerd."

Nasro (11 ans) a participé au projet Boekenbende. Nasro vient d'Erythrée, un pays voisin de l'Éthiopie. Sa langue maternelle est l'afar. Elle parle régulièrement le néerlandais avec ses cousines, sa famille aux Pays-Bas et parfois aussi avec sa maman. Nasro recommande le projet Boekenbende à tous les enfants qui viennent d'un autre pays et qui ne parlent pas très bien néerlandais.

"Grace à la Boekenbende, j'aime beaucoup la lecture. Sans ce projet, je n'aurais jamais été intéressée par les livres, mais la Boekenbende a prouvé que la lecture peut aussi être amusante et que ce n'est au fond pas si difficile. Je trouve ça très bien. J'étais en fait assez mauvaise en néerlandais. Il y avait beaucoup de choses que je ne connaissais pas, mais depuis que j'ai commencé à lire, j'ai fait des progrès en néerlandais."

De Boekenbende mag dan al twintig jaar bestaan, aan nieuwe ideeën ontbreekt het de bibliotheken niet. Een overzicht van wat de Boekenbende aan Huis in de toekomst kan brengen:

- Voorlezers nog sterker maken in hun rol om ouders warm te maken om zelf thuis met boeken aan de slag te gaan.

- Voorleesinitiatie voor ouders: voorlezen of vertellen is niet moeilijk, alleen hebben ouders soms een klein duwtje in de rug nodig om eraan te beginnen. Daar kan de bibliotheek voor zorgen door ouders samen te brengen en hun technieken, verhalen en instrumenten aan te reiken.

- Uitbreiding van het samenwerkingsverband met het hoger onderwijs. Er zijn nog tal van opleidingen waar deelname aan de Boekenbende aan Huis voor de betrokken studenten een sterke meerwaarde kan betekenen.

- Uitbreiding van de Boekenbende Xtra: meer mensen de kans geven om voorleesvrijwilliger te worden via de bibliotheek van hun gemeente.

- Op middellange termijn wil de Boekenbende aan huis ook overwegen om niet-Nederlandstalige voorlezers in te schakelen. Zo kan de focus helemaal op het voorlees- en vertelplezier liggen in de thuistaal.

- Kennismaken en ervaringen uitwisselen met gelijkaardige voorlees-aan-huisinitiatieven in binnen- en buitenland.

- Sterker inzetten op anderstalige (prenten)boekencollecties in de Brusselse bibliotheken.

- Meer aandacht voor meertalige, voor cultureel diverse en voor tekstloze prentenboeken om zo nauwer aansluiting te vinden bij niet-Nederlandstalige gezinnen.

- Nauwere samenwerking met andere partners: enerzijds onderwijspartners als brede schoolcoördinatoren, onderwijsondersteuners, speelpleinen, basiseducatie lesgevers, … , en anderzijds ook partners zoals buitenschoolse opvanginitiatieven, gemeenschapscentra, de Brusselse werkplaatsen voor maatschappelijk kwetsbare jongeren, wijkhuizen, OCMW's,…

Voorlezer Lieve nam in 2015 deel aan de Boekenbende Extra.

"Ik koester de band met mijn voorleeskindje Raina nog steeds."

In 2015 reader Lieve took part in the Boekenbende Extra.

"I still cherish the bond with Raina, one of the children I read to."

- Kleinschalige boekavonden bij mensen thuis. Een beetje volgens het Tupperwareconcept: ouders samenbrengen in het huis van één familie om samen over boeken, voorlezen, taalstimulering, bibliotheekbezoek… te praten. Hier kan ook een kleine vertelvoorstelling aan gekoppeld worden zodat ouders aan den lijve ondervinden wat een verhaal met hen doet.

- Samenwerking met de Franstalige Brusselse bibliotheken.

Toon zat als student op kot in de buurt van Simonis.

"Ik zat op kot in Koekelberg, een heel bruisende plek. De wijk waar 'mijn' gezin woonde, was een hele diverse en arme buurt. Ik vond het spannend om die buurt te leren kennen, omdat ik er voordien nog niet was geweest. Ik voelde me de vreemde eend in de bijt, maar dat gevoel ging al snel over toen ik de familie beter leerde kennen."

Toon locuia ca şi student aproape de Simonis.

"Închiriam o cameră ca student prin zona Simonis, un loc foarte animat. Cartierul unde locuia familia 'mea' era un cartier foarte divers si sărac. Mi s-a părut palpitant să cunosc acest cartier, pentru că, până atunci, nu mai fusesem niciodată acolo. M-am simţit ca un ciudat printre ei, dar sentimentul respectiv a dispărut repede când am început să cunosc mai bine familia."

DANKWOORD

Als een project twintig jaar bestaat, dan zijn er ontzettend veel mensen om te bedanken. En het gevaar om mensen te vergeten is heel groot. Maar we doen heel graag een poging…

Dank aan de oprichters en alle partners van het eerste uur.

Dank aan alle voorlezers, studenten in opleiding en vrijwilligers die ooit deelgenomen hebben. Zonder jullie is er gewoonweg geen Boekenbende aan Huis.

Dank aan alle gastgezinnen voor jullie deelname. Zonder gastgezinnen, geen Boekenbende aan Huis!

Dank aan alle juffen en meesters en aan alle directies van de Brusselse basisscholen die ooit hebben meegedaan voor jullie engagement en enthousiasme.

Dank aan alle brugpersonen doorheen de jaren om contacten te leggen en vertrouwen te wekken waar dat nodig was.

Dank aan alle docenten voor jullie geloof in de Boekenbende aan Huis en voor jullie inzet.

Dank aan alle bibliotheekcollega's die zich vroeger en nu ingezet hebben voor ons gezamenlijke project!

Dank aan alle medewerkers van het leesonderzoek: Bram Vermeulen, Louise Hoon, Anneleen Beirnaert, Hilde Lingier, Hilde Van Craeyevelt, Ilva Soave, Fleur De Meyer, Jan Van Coillie, leerkrachten en directies van basisschool De Buurt, Van Asbroeck, Vande Borne, Sint-Pieters, Sint-Michiels, Wittouck, en De Kleurdoos.

Speciale dank tenslotte aan een aantal personen voor hun bijdrage aan deze publicatie

- Alle getuigen, klein en groot, die enthousiast reageerden om hun Boekenbende-ervaring met ons te delen;
- De studenten Master Journalistiek (KULeuven) en hun docent Kris Vanhemelrijck voor de interviews van de getuigen;
- Louise Sabaho en Lotte Veuchelen voor de foto's;
- De collega's van de Boekenkaravaan, Jan Van Coillie, Helma Van Lierop, Willie Van Peer voor de samenwerking rond het leesonderzoek;
- Ilva Soave voor het verwerken van de data van het onderzoek;
- Bart Vandecasteele voor de archiefhulp;
- Grafisch ontwerper Stefano Russo en illustratrice Karolien Vanderstappen voor de fijne samenwerking.

COLOFON

Redactieteam: Stijn Callewaert, Fleur De Meyer, Anne Tissen

Interviews en citaten: Studenten Master Journalistiek KULeuven, Kris Van Hemelrijck

Vertaling citaten: Sociaal Vertaalbureau Brussel

Foto's: Louise Sahabo, Els De Greef, Lotte Veuchelen

Ontwerp: Stefano Russo, Russo Design

Illustraties: Karolien Vanderstappen

Druk: Graphius

Verantwoordelijke uitgever: Eric Verrept, E. Jacqmainlaan 135, 1000 Brussel

Jaar van uitgave: 2017

ISBN: 9789075915075

Wettelijk depot: D/2017/7025/10

NUR: 610

Gedrukt op 3000 exemplaren door Graphius, op ecologisch verantwoord papier. Het lettertype Gill Sans is dyslexie-proof.

EEN BOEK LEES JE NOOIT ALLEEN

20 jaar Boekenbende aan Huis in Brussel

Knip je Boekenbende-bladwijzer!

Foto Louise Sahabo

1995
In Schaarbeek bedenken Patrick en Hugo de Boekenbende aan Huis.

1996-1997
Allereerste Boekenbende aan Huis in Schaarbeek met een 25-tal voorlezers en kinderen.

1999-2000
De Boekenbende aan Huis breidt uit naar andere Brusselse bibliotheken: Molenbeek, Jette, Laken, Anderlecht.

2000
Nominatie voor de Onderwijsprijs van de Nederlandse Taalunie.

2001
De Boekenbende wint de Kleurrijk Brussel-prijs.

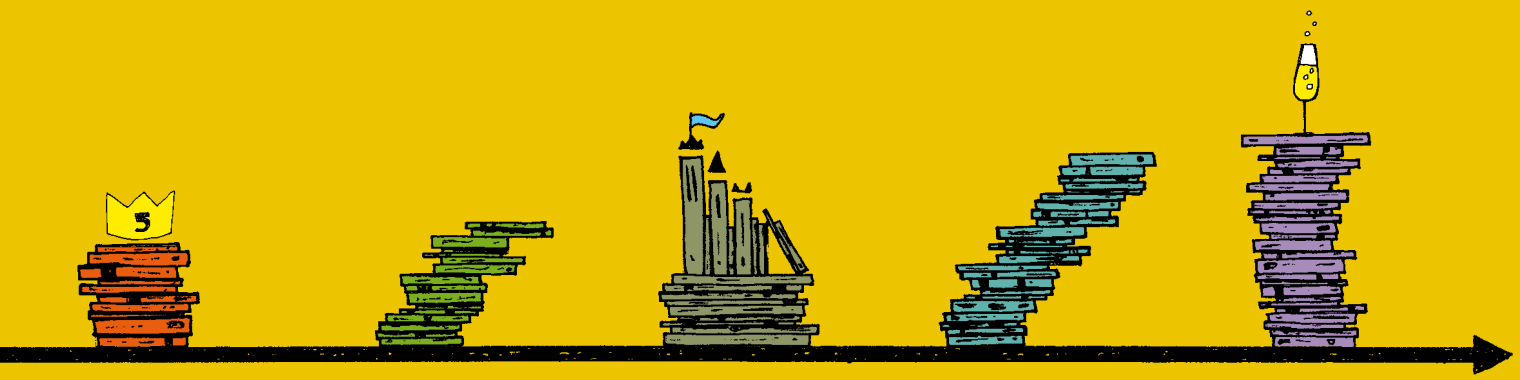

2002

De Boekenbende is 5 jaar oud en viert de 500ste voorlezer!

Start Antwerpse Boekenkaravaan.

2004

De Boekenbende wordt steeds groter. Het Streekgericht Bibliotheekbeleid van de Vlaamse Gemeenschapscommissie neemt de coördinatie op zich.

2005

In Tielt ziet De Verhalenverteller het licht. Ook Gent start met voorlezen aan huis. En Mechelen lanceert Thee met Boekjes.

2006

De Boekenbende groeit en groeit. Jaarlijks nemen nu meer dan 150 voorlezers en dus evenveel gezinnen deel!

In Nederland gaat de VoorleesExpress van start.

2007

De Boekenbende is 10 jaar geworden en viert dit met een studiedag.

Oostende leest voor aan huis: BoekBezoek.

2008
Start van de Boekenbende op School.

2010
De Boekenbende blijft groeien met elk jaar gemiddeld 250 voorlezers en gezinnen.

2012
Bibliotheek Ukkel organiseert de Boekenbende in de bib.

En in Leuven start Sprooksprekers.

2014
De eerste Boekenbende Xtra gaat van start.

2015
Start van een leesonderzoek samen met Boekenkaravaan.

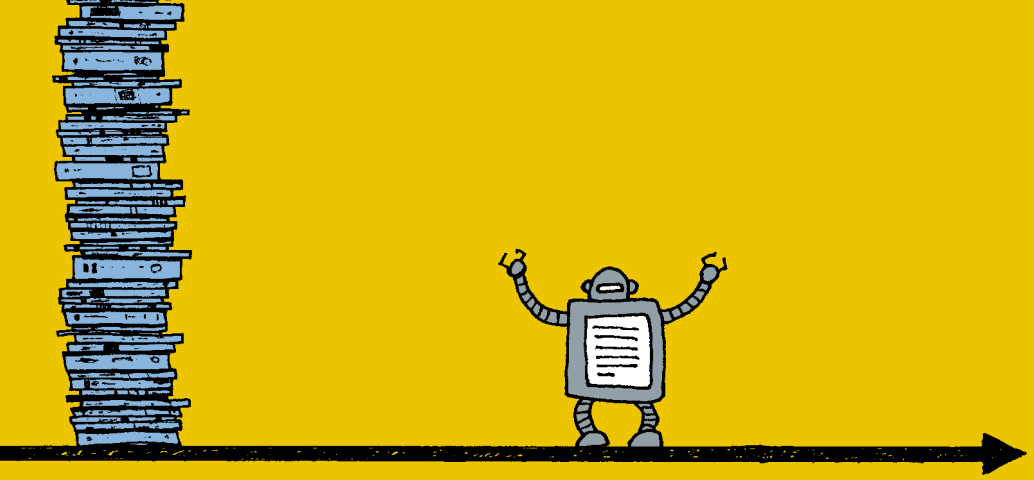

2016-2017

20 jaar Boekenbende.
Tijd voor feest met
heel veel kinderen,
ouders, voorlezers,
meesters en juffen,
docenten en…
TAART!

2096-2097

100 jaar Boekenbende.

de Bib
Brusselse bibliotheken

brussel

10 JAAR
BOEKENBEADE AAN HUIS

de
Bib
Brusselse
bibliotheken

brussel